

MOFTUL ROMÂN

No. 7.—DUMINICĂ, 13 MAIU 1901.

20 BANI NUMÉRUL

DIRECTOR, I. L. CARAGIALE

NB. CITITORII să știe că pe lângă acest număr se dă, ca supliment gratuit, o mică broșură de 32 pagine: DOUĂ BILETE PERDUTE, noveletă de Caragiale.

10 MAIU 1901

În zadar ne-am bătut capul să găsim o notă nouă pentru un lucru care acum e destul de vechiu — pentru festivitatea glorioasei zile de 10 Maiu.

„Românii nu sunt capabili de entuziasm!”

Așa a gândit și a avut curaj s'o spună cineva mai sus pus de cât toți Românii.

A gândit adevărat și a spus-o bine.

Așa este, noi Românii n'avem entuziasm.

Este această lipsă un mare defect ori o calitate cât de mică, Dumnezeu știe! destul e că nu'l avem și că, la ocazii mari, noi facem ca aceia cari se gâdilă ca să rîză la glumele nesărate ale unui personaj cu pretenții: ne gâdilăm ca să ne arătam entuziaști.

De ce dar „Moftul Român” de astăzi să nu mărturisească drept că n'a putut găsi nicio notă nouă pentru un lucru, care astăzi este destul de vechiu, — pentru parada zi de 10 Maiu?

Și de ce adică, în locul unei triste caricatură, cu care nu s'a îndurat a turbura solemnitatea zilei istorice, n'ar spune iarăși ceea ce a spus cu aceeași ocazie în tinerețea lui, acum opt ani — lucruri uitate desigur astăzi, ca toate lucrurile efemere?

Ia să vedem, dacă publicul cititor nu se va mulțumi cu linia noastră de conduită, citind cu plăcere această pagină pe care o consacram unor vesele reminiscențe ale tinereții „Moftului Român”!

POLITICA

Era în 1893, sub guvernul nouității Lascar Catargiu, o lună și câte-va zile după enormele scandaluri de stradă provocate de legea maximului, care este și astăzi în vigoare. Partidul liberal clocotea: pentru ziua de 10 maiu organizase o întrunire monstră în sala Dacia, cu amenințări de demonstrații pe cale publică.

Iată ce zicea atunci organul nostru:

Afară de parada oficială, o altă împrejurară tot așa de importantă va caracteriza ziua de 10 maiu: întrunirea Liberalilor la Dacia. Este un eveniment politic de o mare însemnătate, și care trebuie să dea de gândit Reacțiunii!

Cum? Când Națiunea întreagă se întrunește ca să protesteze contra infamiilor, trădărilor și asasinatelor Reacțiunii, aceasta să aibă curajul să facă paradă pe stradă? Ar fi imprudent!

Lucrel s'a discutat în consiliul de miniștri, și, deși d. P. P. Carp, cu obiceiuitul ton de zeflemea, a susținut că cei cari au pus de gând să se întrunească la Dacia sunt niște gogomani, d. Lascar Catargiu, cu obiceiuitul său bun simț, a susținut că: „Bre, omule, dacă ne-or face vreun țărăboiu ca la 5 aprilie, când eu legea maximului? Dacă or da iar cu bolovanii și te-or mășgăli și pe mână cu ouă clocite pe aiasta care o porți la ochi?”

Este teamă, în adevăr că Liberalii, sătui de atâta așteptare, or să voiască a dovedi M. Sale că sunt gata să se sacrifice pentru binele țării și să primească frânele guvernului.

Din fericire, astăzi, la 10 maiu 1901, parada nu'i amenințată a fi contramandată sau măcar turburată de vreo întrunire dela Dacia.

Ei! dar să fim drepti, ar fi și prea de vreme!

INSTANTANEU

M. S. un eminent bărbat politic.

Particularități:

Avea toate cusururile când stam mult în opoziție — un om infam!... nenorocirea României!

Avea toate calitățile când eram la guvern — un om sublim!... Providența ni l-a dăruit!

Fîndcă, dela o vreme, nu prea stăm mult în opoziție, cât p'aci să aibă numai calități.

Ne cunoaște foarte bine și desigur trebuie să ne stimeze foarte mult...

DAC'ĂȘ FI REGE...

Dacă ași fi Eu rege, aș avea de sigur și eu ziua Mea oficială...

Al cum aș ști Eu să'Mi serbez ziua Mea oficială!

Programa?

Aș chema pe prezidentul Consiliului de miniștri și i-aș zice:

„Iubitul Meu prezident al Consiliului, știu că poimâne se'implinesc atâția ani dela proclamarea Mea ca rege al acestei țări; bine-voește dar a lua notă de dorința Mea în privința serbării oficiale, care sunt sigur ca ve pregătiți să Mi-o faceți.”

„Mai întâiu doresc ca la ziua Mea,

care e o dată pe an, să petrec și Eu; te rog dar, să știu că poimâne voiți avea neplăcerea să fiu indispus și prin urmare să nu pot, cu mare părere de rău, primi pe nimeni — adică nici pe dumneata.”

D-ta știi că tot anul sunt dator să ascult toate discursurile dv., să înghit și să mistuesc toate lingușirile și înjosirile unor oameni, cari odinioară m'au injurat, m'au calomniat și au conspirat contra vieții mele, și cari odată, — vai! astea sunt păcatele regimului constituțional! — or să Mă 'njure, or să Mă calomnieze șel.

Am dreptul, crez, să fiu scutit odată pe an, la ziua Mea, de aceste platitudinii, pe care mai la urmă, la dreptul vorbind, nu le cred nici ce ce Mi le spun și nu le cred nici Eu.

Nu gândi, iubitul Meu prezident al Consiliului, că acelaș limbaj nu l-aș ține și domnului X... dacă el ar fi în locul d-tale, pe când d-ta ai fi în opoziție; căci în el, ca și în d-ta, am deplină încredere că, atunci când Mă consiliați, țineți foarte mult la Mine, și dacă uneori se 'ntemplă să'mi puneți gândul cel rău, asta e numai din dragoste către Mine și Dinastia Mea, fiind că ați vrea să nu Mă consilieze altul decât dv.

Am dreptul dar, iubitul Meu prezident al Consiliului, să te rog a transmite din parte'Mi guvernului Meu sentimentele de stimă pe care ți le-am arătat, și să te rog a Mă face scutit la ziua Mea de felicitările stereotipe, pe care le-am auzit de atâtea ori și le știm cu toții pe din afară.

Fîndcă, precum ți-am spus, iubitul Meu prezident al Consiliului, am să fiu indispus poimâne și n'o să pot primi pe nimeni în audiență, — prin urmare nici pe dumneata, — caută de împiedică pe adversarii dumitale politice să'mi arunce cu petre în geamuri la ziua Mea, ori să 'Mi aducă vr'un chipiu de comisar sau vreo moțiune a națiunii!

Contez pe devotamentul d-tale cătă vreme îți pot zice: la revedere, iubitul Meu prezident al Consiliului.

* *

Și ast-fel, la ziua Mea, aș sta acasă să joc șah cu nepotu-meu, cu nepoată-mea și cu nepoții — presupunând că aș avea un nepot, o nepoată și nepoți — și am zice cu toții: — Uf! am scăpat macar o zi de mofturi și de moftungii!

„MOFTUL ROMÂN”, 9 maiu 1893

CIRCULARA

d-lui G. Adamescu,

Secretar general al Ministerului Instr. Publ.

Am auzit bine,
Știu, orce s'arzice,
Că pe la Licee
Se joacă arșice

Precum ș'alte jocuri,
Ca bar și șodron,
Jocuri importate
Dela pension.

Am auzit iarăși
De un joc barbar
Cu boabe și nasturi,
Care 'i zie țintar.

Precum și cu poarca,
Un joc ciobănesc,
Multii elevi la școală
Să 'ndeletnicesc.

Unii scriu pe ziduri,
Ba chiar pe pereți,
Felurite versuri,
Zicând că 's poeți.

Cugetări scriu alții,
Faptă foarte rea,
Căci îmi jumulește
Poetica mea.

Cărți postale multe,
Chiar cu ilustrații,
Schimbă între dâșii,
Am eu informații;

Și, ca nepăsare
Și chiar ca dispreț,
Aū toți în ghiozdane
Cărțile lui Metz,

Lui N. D. Popescu
Și alt nuvelist;
Domnule Director,
Lucrul este trist!

Rahat se mănâncă
Cam fără măsură:
Or-și-când îi cauți
Sunt cu el în gură.

Și chiar biji-biji,
Il stinge, săracu,
Asta nu mai merge,
Până când? La draeu?

Unii din țigare
Trag și fumul scot,
Alții string chiostecuri
De pe unde pot.

Pe strade 'și aruncă
Ochii după dame,
Săii se due la Oppler
Și la panorame.

Drept Antologie
Citește dumnealor
Căntece de lume
De prin Micul Dor.

Veți lua măsură
Deci, în consecință,
Cele ce urmează
In astă privință:

Cărți postale poate
Schimba în secret,
Insă cu portretul
Lui domnu Haret;

Rahatul le strică
Stomahul, hârbari!
Rahat să mănânce
Când vor fi mai mari.

Cel ce nu ascultă,
Pedeapsă să ia:
Să citească 'ntr'una
Gramatica mea,

Și dacă nu moare,
Pedepse mai grele:
Să citească toate
Operele mele!

TELEOR

BUGETELE PARTICULARE

— Economii și suprimări —

Pe economii și suprimări trebuie
să se întemeieze, în timpuri grele,
bugetul unui gospodar chivernisitor,
care se simte și se respectă.

Fă economii!

Te doare o măsea, las' să te doară,
nu te duce s'o scoți—nu fi risipitor!
Veți scuti cheltuiala mesii. Saū...
scoate-le pe toate. Atunci, te vei
mulțumi numai cu alimente moi.

Nu fi luxos! Ți s'a 'nvechit haīna,
dă-o s'o 'ntoarcă; ți s'a 'nvechit iar,
iar dă-o s'o 'ntoarcă. Cu mijlocul
acesta, vei avea totdeauna o haīnă
nouă.

Dacă s'a rupt, pune petec; — e
un motiv de a te lăsa nevasta.

Ciorapi n'ai nevoie să porți în
timp de vară și nici ghete cu talpă
— când ai galoși.

Porți mănuși? poartă numai în
mâna dreaptă, stînga ține-o în bu-
zunar; vei întinde pe cea cu mă-
nușa necunoscuților și pe cea fără
mănușă cunoscuților.

Dacă din nefericire, nu ești spîn
și n'ai început încă să porți chelie,
nu cheltui pentru tuns și ras; lasă
părul și barba mari. Vei avea pri-
lejul să te arăți lumii că ești de prin-
cipii darviniste; dar ferește-te de
a te ivi între copii mici și fricoși și
de a face pace între cei mari și

arțăgoși. In primul caz poți fi pri-
mejdios, în al doilea primejduit.

Fă economii! iar când vezi că
n'o mai poți duce, fă *suprimări!*

Ai un servitor la care ții mult și
nu te lasă nevasta să'l congediezi,
suprimă'i simbria fără a'l înlocui.

Nu ai lemne, suprimă gardurile
vecinilor.

Ai de plătit chiria ori alte datorii,
amână pe creditorii pînă la Sf.
Radu, care cade calendaricește tot-
deauna „de-acu într'o lună“, saū
„cel mult, peste trei zile, monșer“.

S'a 'ntemplat să te apuce noap-
tea în curtea cui-va, suprimă'i găi-
nile din coteț și rufele de pe fringhie.

Daī peste un călător obosit, care
a adormit în marginea drumului,
suprimă'i punga și desagiū cu me-
rinde.

Un cetățean se fudulește cu lan-
țul ceasului și cu punga doldora
de franci, suprimă-i-le: e un lux!

Suprimă tot ce vezi lux în juru-ți
și fii sigur că, chiar murind, tot vei
găsi un loc în panopticul lui Braun.

Păstrează totdeauna o alocațiune
bugetară pentru „eventuale comên-
dări“, saū cel puțin... un leū pen-
tru ștreang!

PINON

SUGGESTIUNE

Leanca, miss Anglo-Română,
Suferea de insomnie.

Doctorul, chemat în grabă,
li prescrie-o doctorie.

Fata tîneră, nervoasă,
O bēu... și 'ntr'un minut,

A visat că lord Mitică
Zice: „Vreū să te sărut!“

Restul nopții, dormi dusă,
Insă foarte agitată,

Incât se sculă spre ziuă,
Palidă, desfigurată,

Și uitându-se în oglindă,
Iar pe doctor l-a chemat:

— Am dormit; vai! insă somnu'mi
A fost foarte agitat.

Am visat că sunt mireasă,
Că am fost la Primărie,

La Biserica... și 'n urmă,
Masă, chef și veselie;

Tocmai ca 'n realitate,

Toate le-am vîzut în vis!

Dar... mă simt prea obosită.
Să urmez ce mi-ai prescris?

Doctorul atunci răspunse:
— Leacul a făcut minunii!

N'ai nevoie-acum de mine
Pînă peste nouă luni!

SCARLAT

FEMEILE ȘI PACEA UNIVERSALA

D. Căpitan Angelache Frontavoi. Pat. u' zeci și cinci de ani. Scurt, slăbănog și cu barba'n cioc. Stă la masă, pe care fumegă un castron cu ciorbă de asmațuchi cu pui, și dă din când în când semne de impaciență (căpitanul nu castronul.)

Madam Frontavoi, institutoare. Patruzeci de ani. Înaltă și corpulentă, par'că-i foisorul de la obor. Serie, cu totul absorbită, în odaia d'alături despărțită de sufragerie printr'o ușă care-i deschisă.

Căpitanul (isbucnind). Da' isprăvește, soro, odată, că dă scris ăi scrie și după masă, da' dă mâncat nu mănăncă omul decât la masă!

Cucoana (supărată). Dă'mi pace, Domnule, m'ai întrerupt tocmai la cel mai interesant period!

Căp. Fi-ți-ar periodu-al dracului! Eț știu una și bună: am făcut două marșuri azi în pas forțat și-aș fi'n stare să 'nghit dintr'o lingură tot cazanul cu borș al răcanilor dela cazarmă!

Cuc. Păi de ce ești bun dumneata? numa să mănânci și să'mi scoți sufletul...

Căp. Da' isprăvește, soro, odată, că'mi vine alte alea!... Știi ce? Mi-am pierdut răbdarea! Dacă nu termin cu scrisu (amenintător) să știi că...

Cuc. (sfidătoare). Ce că, domnule, ce că?

Căp. (domolindu-se) Că mănânc singur.

Cuc. Pagubă 'n ciuperci!

Căp. (conciliant) Haide, Aneto dragă, pentru Dumnezeu! gândește-te și la stomacul meu. Uite, mai aștept pină când oi face cinci cocoloașe de pâine.

Cuc. Bine; treaba dumitale.

(Un sfert de oră de așteptare penibilă pentru căpitan, care a făcut deja zece cocoloașe mici, ba încă le-a și mâncat.)

Căp. Aneto! turbez, pe onoarea mea!

Cuc. (sculându-se dela biuroul de scris, radioasă) Stăi, bre, că nu te ia turcii la goană; uite, am sfârșit. Vrei s'auzi concluzia? Cred că-î destul de energetică. (Citind declamator :) «Da, femeea română răspunde cu entuziasm la apelul vostru, scumpă consoră, căci femeea română a fost pururea un element de pace la Porțile Orientului. Da, femeea română declară francamente că idealul, către care trebuie să tindă umanitatea, este fraternitatea și echitatea, cari nu se pot realiza decât prin deslințarea armatei permanente cu o oră mai înainte!»

Căp. (căscând ochii cât o piesă de cinci lei) Ce mai e și drăcia asta, Aneto?

Cuc. Ce, n'ai citit în gazetă? (cu mândrie) A făcut apel și la noi, femeile române, domnule, ca să ne 'n-scriem în liga pentru pacea universală!

Căp. Cum, soro, care va să zică și tu ești republicană d'alea care combat miliția, adică tot ce are o națiune mai sacru, și care, pentru ca să mă exprim astfel, ne lăsăm oasele pe câmpul de război, pentru ca să ne întoarcem victorioși și...

Cuc. (violentă) Război, zică dumneata? Război? Ești partizan așa dar

al acelor măceluri oribile în care omul devine fiară și varsă sânge inocent pentru un capriț de suveran?... Ești un barbar, domnule! Un hotentot!...

Căp. (căutând s'o calmeze printr'o glumă timidă) Bine, Aneto dragă, da' dacă s'o desființa armata permanentă, atunci mă desființează și pe mine...

Cuc. (continuând filipica) O națiune nu poate progresa decât prin pace, domnule; războiul e o calamitate, armata o adunătură de asasinii oficiali!

Căp. (sărind de pe scaun, indignat :) Pardon, Aneto, ia-ți seama la vorbă; poate ai vrut să taxezi așa numa gradele inferioare...

Cuc. Toți, domnule, toți sunteți niște asasinii, cari omoriți lumea 'n război!

Căp. Aneto puinule, dar armata e...

Cuc. O instituție contrarie civilizațiunii, domnule, un non-sens nedemn de pragul secolului în care intrăm.

Căp. (silindu-se să fie liniștit) Hei, așa judeci tu cu capul tău de femeie, dar dacă...

Cuc. (violentisimă) Capul meu de femeie?! Da, domnule, așa judec eu cu capul meu de femeie și așa judecă toată lumea civilizată; iar dumneata, cu capul dumitale de bărbat, n'ai fost capabil de cinsprece ani să-ți dai examenul de maior! Rid și vistavoii de dumneata de deștept ce ești!

Căp. Aneto fato, vorbește mai încet că te-aude ordonanța din antré, drăduță...

Cuc. Ei și! dac'o auzi? par'că nu știe el cât ești de mototol.

Căp. Mototol e! Ești mototol?! (Repezindu-se la madam Frontavoi cu pumnii înclestați) Dacă mai zici o vorbă, să n'apuc defilarea de zece Maiu, dacă nu 'ți sucsesc beregata!

Cuc. Să nu pui mâna pe mine, hodorogule, (apucă cu amândouă mâinile castronul) că te opăresc de viu!

Căp. (muindu-și glasul subit) Aneto, nu face copilării! pune castronul la loc să nu 'l verși pe fața de masă, că azi ai pus-o...

Cuc. Frontavoiule!

Căp. (rugător) Lasă castronul, dragă...

Cuc. Marțafoiule!

Căp. Lasă, dragă, castronul și hai să mănăncăm că s'a făcut ceasul nouă jumate...

Cuc. (convinsă de acest suprem argument) Il las, însă c'o condiție: să declar că ești pentru desarmarea generală...

Căp. Sunt, suflete! cum să nu fiu pentru desarmare?... da lasă castronul Jos!...

Cuc.... Că femeea română trebuie să fie factorul cel mai principal pentru pace în societate... ca și în familie...

Căp. Declar, soro, declar și asta: femeea e un factor de pace în societate ca și (oftând) în familie...

Cuc. Așa. Acum las castronul...

(Căpitanul începe să mănănce cu gura plină și cu un aer de nespasă fericire pe față, zicând în gând)

— Bine că a desarmat, că prea devenise factor pentru pace!

10 MAIÜ

Reportaj dinastic
In pas gimnastic:
O sută unu tunuri,
La Culte, la Tutunuri,
Adică la Regie,
La școli, la Primărie,
Chiar serviciul de gunoii,
La Finanțe, la Resboi,
La serviciul antropometric,
La acel barometric,

La Tribunal,

La Arsenal,

Repaos duminical.

Bum! Bum!... Zece Maiu!

Imbulzeală — vai!

Nădușeală,

Imbrânceală,

Zăduf — uf!

D'odată,

Armată,

Ura!

— «Bătătura!»

In tribune

Tun e!

Sumă de cucoane,

Pălării cu zorzoane,

Parfum, suliman,

Tirchilești, Popa Nan.

Dame de elită,

Suită,

Prieteni și rude,

Bibanii, caracude,

Defilare,

Ambetare,

Decorații,

Luminații,

Artiști,

Cațelu coanii Siții,

Perdut în mulțime!...

Mitocănime,

Grădini pline,

Inghetată de praline,

Bere sau spritură,

Caprițuri,

Tratații,

Reprezentatii,

— «Deșteaptă-te române!»

Ridichi și unt cu pâine,

Combinatii,

Altercații,

Soție infidelă,

Sudalme, palmă, umbrelă,

Bătae,

Spart capu, nea Nae,

Secție,

Infecție,

Comisar,

Potlogar,

Cinci lei jumătate, —

Libertate!

Cu limba scoasă,

Acasă...

Francu și trăsura...

Zece Maiu, ura!...

— «Tacă-ți gura!»

Amicului meu GION

Marea cu talazurile —
Lumea cu necazurile!

său:

*La mer avec ses vagues —
Le monde avec ses blagues!*

Ei, da, Gion!... Academia este oarbă ca toți orbii...
Declarăm-ne 'mpotriva 'i și strigăm *urbi et orbi*,
Că etitoriceasca țifnă îi dă brânci p'un povirniș,
Care-o duce drept la bae... E un fel de *va t' fair' fiche*,
Ce se face cū-atât *brío*, cū-acel *sans-gên'*, *ma parole!*
Cum un Kubelik ar face-o *pizzicând* coarda de sol,
Cum pe piano, mica Cionca, acest genial copil,
Cu drăguțele 'i mănute, ar obține-un triplu chil...
Dar, pe sfânta pomenire-a răposatului blajin!
Pe-a lui clasică-adiată de blagocestiv creștin! —
Înțelege ficine c'am zis Take-Anastasiu
Ot Tecuciu! — nimini nu vede, cum-că *ntente non va piu!*
Cum ritos s'ar zice 'n limba lui Alighieri Dante?
Incetați nebunul *scherzo!* treceți într'un demn *andante*,
Său *lasciam' ogni speranza* tocm' acuma 'n toiul verii,
Cum s'ar zice 'n *bella lingua* a lui Dante-Alighieri!
Etitoriceștile mendre pot în fine să dea greș,
Etitorul chiar dacă 'i omul a 'și ciopli *de tout bois flèche*,
Său ca Bosco, de celebră, evropeană amintire,
S'aibă mi de buzunare și — pe plac — c'un sul subțire —
Să 'ți slujească la comandă — scamatoricesc tertip! —
Peste Milcov cum s'ar spune, din acelaș singur șip —
Orice fină bătură: bere, vin, rachiū sau bragă...
Dar, *per Bacco!* spune 'mi oare, unde suntem, frate dragă?
Ce comédie 'i aceasta? Bine! știu c'academie
E *sufficentemente* rimă la scamatorie,
S'așadar și prin urmare, pe Minerva și Apollo!
Etitorul Mitiță Bosco 'l vom numi de-acuma 'neolo,
'și turbați aplauda-vom trucerile 'i fel-de-fel:
Bravo! secretar perpetui, eternel! sempiternel!
Și promit c'o să petrecem bine... A! dar *sapristi!*
Domniū mei, nu cumva oare v'ați jurat a mă prosti?
Auzi hal de etitorie? etitorie-boscărie,
Alandala coconara! halimă, nu istorie!
Bietul Dună răposatul, mare-al vremii-î caraghios,
Dac' ar mai trăi, Mitiță Bosco l-ar lăsa pe jos!
Auzi, xenamoraseală! Auzi, lume! *Mais pour sûr*,
Nu mai e ramolisire — *c'est du crétinisme pur!*
A! dar imortalii nostri sunt copilăriți cu totul!
De s'o apucă Mitiță să le cânte cu fagotul,
Mâni, le vine fantazia să pornească, *chi lo sa?*

O chindie, un macabru *terza-perza* hopsasă!
A! mi-ar trebui 'nțeposul *stylum* a lui Juvenal,
Nu penița mea cea boantă și condeiul meu banal,
Său măcar, dacă n'am *stylum*, de-aș fi-avut măcar noroc
Să posed și eu ca *Lică Brândușel* ac de cojoc,
Și să mursic și să ustur imortalele mumii,
Ce cu schepsis și cu tropos papă sutele de mi,
Pe când pentr'un biet teatru — ierte'l Domnul pe-Aristia,
Fundatorul! său mai bine, noē, ierte-ne prostia!
Pe când, zic, pentru teatru, prăpădit ca vai de el,
Cum am spune vechiū-grecește: *hlemandē, marel to Del!*
Nu putu găsi ministrul supereminent Haret,
Nici măcar lescăle frântă în mirificu' buget,
S'asta, când? când, Melpomeno? când, o Thalie română?
În momentul când Teatrul se găsește 'n fine 'n vână,
Și când soarta, dup'atâtea tribulații în zadar,
După un ursuz, se 'ndură să'i trimită un *veinard*,
Pe amicul meu Sihleanu, pe veselnicul Patan
Noul ghenral director... *Ma parol' c'est épatant!*
A! dar nu sunt prepuelnic, nici hapsin mațe-peștițe!
Ipersensibilitatea ramolitei jupanițe
Ce se cheam' Academia, n'aș voi s'o iritez —
Cercetez fără de-a crede și crez far' să cercetez...
Mai la urmă: „frunzuliță lobodă...“ ce'mi pasă mie
De teatru-comedie, boscărie-academie?
Ce sunt eu, să lupt cu ghîjuji? un gagă ca Galilei,
Să caz jertfă la prigoană *ad majorem gloria Dei*,
Ca să strig *e pur si muove!?* Nu că nu pot! *je n'veux pas!*
Am copii, nevastă, soacră, slugi și griji *kai ta lipa*;
Sunt micuț și slab, n'am slujbe! *struggle for life*, amicul meu!
Numărul *stultorum* nu voi să'l mai aūgmentez și eu;
Să pornesc campanii straniū cu armure *rococō*,
Straniū pe cât de bizare, — decī remān tot *statu-quo*:
Nu sunt eu nebun, în versuri lungi de șaisprece silabe,
Să contrariez acuma pasiunea unei babe;
Că'l iubește pe Mitiță Academia bătrână,
Lasă să'l iubească, dac'a apucat-o el la mână!
Ast-fel dar, să nu te superi că grăbesc a încheia;
E și vreme; vorba lungă prea mult spațiu vōd că'mi ia...
Și apoi, mi-a fugit și Muza — perfida și insipida! —
Seuză'mi, Gion, acest pripelnic indigest *olla podrida!*

CARAGIALE.

CAZUL DRAGA MAȘIN

— Care va să zică însărcinarea Dragei Mașin?
— Mof! O simplă mașinațiune.

Curs de istorie:

— Care sunt dinastiile domnitoare ale Serbiei?
— Caragheorgheviți, care-acum e în opoziție, și...
— Și?
— Caraghiosoviți, care e pe tron.

O telegramă particulară a unui ziar din capitală spunea că guvernul ar fi declarat Regelui Serbiei că demisionează, dacă nu se desparte de Draga Mașin și n'o exilează într-o mănăstire din Rusia.
Deștept guvern! Știe el că la mănăstire e mai sigur să se 'ntemple „fericitul eveniment“.

Păcală citește în ziar:
„Aflăm că d. Prazovic, însărcinatul de afaceri ale Serbiei...“
Păcală întrerupe lectura, sceptic:
— Înărcinatul de afaceri? Să știți că simulează sērbul, nu-î însărcinat!

coco

O CULME

Care-î culmea abilității unui dentist?
Să-ți scoată un dinte pe care-l ai contra cuiva.

LIMBA ROMÂNĂ

Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim!
O fi! dar când o scriem, să dai un-or și sa fugi. Iată spre exemplu câte-va mostre de traducere din foiletonul unei gazete:

„...cu alte cuvinte eram „l'enfant gaté“ al societății, de multe ori chiar „l'enfant terrible“, căci **le ziceam** de multe ori *părea mea când nu eră conform cu dorințele mele*“.

Și mai departe în acelaș foileton:

„Ea se amorozează de mine, nu vrea însă să'mi zică încotro pleacă“.

Să zicem acum și noi părerea noastră: noi zicem că părerea noastră e că traducătorul nu e conform cu dorințele noastre când zice «ziceam» în loc de «spuncam» și «zică» în loc de «spue». Dar, în fine... lasă ziche el!

UN SFAT

Nu beți la 10 maii prea multă bragă cu ghiață — să nu fiți siliți a vă întoarce fuga acasă tocmă în toiul paradet.

OR-CUM... PRESTIGIU...

...Prin oricâte necazuri și amărăciuni să treacă, o frumoasă ține să rămâie... tot frumoasă.

Tinerete și Noroc...

„Este singură'n odaie“,
Prin auz mereu îmi sună...
Câte visuri pătimase
Înainte mea s'adună...
Și-a lor aripă de flacări
Peste mine cum se'ntinde,
Mintea vârstei ce'i necoapte,
Se'nțelege, se aprinde.
Se'nțelege, lingă densa
M'aș topi de-aș fi de ceară.
Sviciind inima, vii doruri
C'alte nopți m'apucă eară;
Eu vîd bine că-i departe,
Totuși vreau! cum aș chema-o!
Mi se pare-atât de dragă,
C'aș muri de n'aș vedea-o.
Și mă'mbrac. Cu pașii repezi
Îmi iaă calea către ea.
În imperiu 'nehipuirii
Se resbate mintea mea;
Năucit de-atâtă farmec
Ne'ntrupat în astă viață,
Nici nu știu de cale acuma
Pe jăratec sau pe ghiață...

N'am mai fost de mult la draga,
Și mi-e greu să intru-acușa;
Mi-apăs inima c'o mână,
Cu cealaltă clanta... Ușa
Se deschide.—Draga sare
În picioare drept—ca arsă—
Peste umăr, i se vede
Fața jumătate 'ntoarsă...
Pe când el... ah! el...
Prieten, dați-mi voe, doar atât,
O clipită să-mi acopăr
Ochiul, ca de-un vis urit...
Unde să-mi ascund ființa?
În ce gaură să'ncap?
Și prin care crepătură
Strecurându-mă să scap?
Oh! Arghir, eroi din basme!
Ți-aș da preț de necrezut,
Pe tichia sau papucii
Ce m'ar face nevăzut;
Căci acel ce-și scuipe'n palmă
Și se uită'n ochii mei
Este chiar marchizul ei.

Tinerete, tinerete!...
Cu obrazii arși ca focul,
Grabnic plec în altă parte
Să'mi încerc din nou norocul!

PODEANU

IDEALURI SOCIALE

Nici nu mai e de recunoscut, așa s'a schimbat de câțva timp, veselul Raoul. Părinții lui sunt foarte îngrijați de această inexplicabilă schimbare operată în sufletul iubitului lor fiu.

Nu mai este Raoulul cel de altă dată, răsfațatul lor Raoul, care le umplea casa de viață prin veselia lui sgomotoasă, și care antrenă saloanele prin glumele lui așa de spirituale. Acum e trist și veșnic confundat în gânduri. La masă abia

gustă, și dacă îi vorbește cineva, tresare ca redeșteptat dintr'un vis îngrozitor.

— Ce poate avea Raoul? se întreabă sărmanii părinți, și ochii vigilenței mame, par că vor să străbată întunericul din sufletul fiului său iubit, spre a ghici misterul atât de greu de aprofundat.

— Să iubească oare? Poate... Astăzi nici n'a atins cozonacul când și-a luat cafeaua cu lapte! Dacă iubește, pentru ce e trist? Poate iubirea să întristeze pe cine-va? Din contra. Dar dacă iubește și nu e iubit?! Nu, aceasta nu poate fi! Cine are ochi mai frumoși ca Raulică al ei? Și mi și mi de ast-fel de întrebări se restogolesc în creierul nenorocitei mame.

— Poate că ai perdut în cărți? a îndrăznit să întrebe odată scepticul său tată.

Oh! de ce legitimă indignare a fost cuprins nobilul Raul!

— Eu să joc cărți? Ce deridere! Nu, tată, nu! Alte idealuri are fiul tău!

Toate mijloacele întrebuițate de părinți, spre a afla cauza tristeții fiului lor, au rămas zadarnice. Raul suferea resemnat. Nu și deschidea nimăru înimă lui, largă lui inimă.

Intr'o seară însă, mulțumită unei întemplantări, colțul vîlului care ascundea misterul lui Raul, a fost puțin ridicat.

Era lume adunată în saloanele spațioase, pe cari părinții lui Raul le deschide cu atâta gentileță lumii alese din București. Era mare *entrain*: bărbații serioși discutau chestiuni politice, iar damele tinere, ba chiar cele trecute, cochetau cu cavalerii galanți și sentimentali. Numai singur Raul, înmormântat într'un jeț din fundul salonului, părea adormit. Cu ochii pe jumătate deschiși, capul îi cădea greoiu pe spătarul jețului.

Nimeni nu'l observa. Numai biata mamă îl privea descurajată, cu inima sdrobotită de durere, vîzînd cum să ruinează un suflet atât de nobil.

— Oh! Cât ar da ea să și vadă pe Raul al ei, iarăși dispus, iarăși sîrbătorit de întreaga societate!

De odată figura ei suferindă se ilumină sub o rază de speranță. Se duse la amica ei Elvira, frumoasa văduvă care, prin ciripitul ei, a știut de atâtea ori, să descrețească atâtea frunzi posomorite, mai cu seamă tinere.

— Elviro, dacă îți iubești prietena, du-te la Raul și îl recheamă la viață. Nu îl vezi cât e de sdrobotit? Caută să pătrunzi în cutele inimei lui și află îngrozitorul secret care 'mă ucide fiul.

Fără să se lase mult rugată, tînăra văduvă alergă spre Raul. Il atinse ușor pe umăr cu mînuța ei delicată și albă, și, alintându-se ca un copil:

— Ce ale d. Raul de 'i asa de supelat?

Apoi, — vîzînd că tînărul nu descrețește fruntea, — serioasă:

— După cum vîd, nu vî place de loc sfera pe care trăiești, d-le Raul? Cine poate ști unde vî sboară gîndul! În alte lumi, cu alte femei mai frumoase, mai ideale? Nu 'i așa?

Raul tresări și, deschizînd frumoșii săi ochi, privi un moment în față pe tînăra femeie; apoi, ca și când ar fi vorbit lui însuși:

— Femei frumoase, femei ideale! Aceasta 'i preocupăția tinerei generații. Să nu fiu trist?! Dar cine poate fi vesel în saloanele acestea, când țeranul român să svîrcolește în aceste momente în ghiarele mizeriei!?

Apoi, ridicînd treptat glasul:

— D-ta porți brilante, doamnă, fără să știi că 'n ele strălucesc lacrimile țeranilor!

Lumea se aduna grămadă în jurul lui. Toți se uitau uimiți.

— Ce are Raul? Ce s'a 'ntemplant? E socialist! spunea unii; e anarhist! afirmă alții. Dar Raul îi bravă pe toți cu privirea lui fulgerătoare și părăsi salonul.

— Oh! *le malheureux!* exclamă desolată văduva, *il aime les paysans!*

Din acea seară, Raul era urmărit din scurt.

O dată a fost vîzut intrînd pe 'nnopitate într'o frumoasă casă...

— Ce caută el acolo? se întrebă spionul, care 'l urmărea de scurt.

În acea casă, în camera unui fost ministru, se adunau tineri entusiaști, cari, după o partidă de carambolaj ori de poker, se ocupaui de starea mizerabilă a țeranului român, căutînd mijloacele de îndreptare a rîului.

Acı Raul ținea conferințe în care demonstra că, fără o revoltă formidabilă la țară, rîul nu se mai poate îndrepta.

— Lasă-te de prostii, i-a zis bunul său părinte, și fi vesel! Ministrul actual m'a promis să îți dea un loc în magistratură... La moment, Raul simți că-i revin puterile, și astăzi e iarăși fala și sufletul saloanelor și cucoanelor.

...Părinți! când veți vedea copiii voștri tînjind de grija țeranimii, căutați-le repede o slujbă bună...

CAZABAN

TRUFANDĂ

Pe toamnă, un oltean trecea
Cu struguri, coșurile 'ncărcate,
Mișchetul, coarna, razachia
Staă la olaltă-amestecate.

Dar gâfîind de oboseală,
În cărșma la „Foaia de viță“,
Olteanul nostru grabnic intră
Și poruncește-o țuiculiță.

În colț, la Schitu-Măgureanu,
Apare groasă o matroană
Cu un cățel micuț și sprinten,
Ce înspre coșuri pleacă 'n goană.

Potaia strugurii miroase
Și, neplăcîndu-i, se oprește,
Piciorul tacticos ridică
Ș'arată că'i disprețuește.

Olteanu 'nviorat apare,
La drum iar pleacă: „Strugurii!“
Când, dela poarta unei case,
O gospodară îl opri.

- Cum dai ocaua?—Şai-zeci, coană.
- Sunt scumpi. — Nu's scumpi, că's
marfă nouă.
- Da' ce sunt așa uzi, băete?
- Cicoană, sunt picați de rouă.

GEORGE CAIR

O FAPTĂ LAUDABILĂ

Citim în Revista „Sezătoarea Săteanului“, sub titlul modest: „O întâmplare“, povestită de d. Dr. C. B... tragica aceasta poveste:

„Pe marginea trotuarului se sbătea, în prada suferințelor, un biet cățeluș care murea. Trecătorii (între care și d. doctor) unii gură-cască, alții din jale poate, priveau agonia morții (sau poate chiar agonia cățelușului). Lm a tăcea, privind cum i se ridicau convulsiv coastele, și la fie-care suflare o spumă roșiatecă i se arăta pe bot (adecă pe al cățelușului). Un băiat (!) de prăvălie—cărui un birjar îi zicea „nene Costache“—(ce tânăr trebuie să fi fost birjarul!) veni și după ce spuse (!) cănelui: „ai pățit-o, să-mane!“ ridică un baston și l lovi peste cap. Mulțimea de credincioși se revoltă și cu „mizerabile!“ „porcule!“ îl trimise la secție. „Sărmanul poate mă trăia încă!“ se auzea din toate părțile. „și mulți, revoltați de faptul nemilos al „șorțului verde“, plecară! Am rămas eu și doi băieți de stradă. Impreună ridicară trupul pe jumătate rece și l răzimarăm de peretele casei vecine, ca să nu l calce trăsurile.“

Astfel înțelegem ori și cine. Fărăte! La ce ești doctor ori băiat de stradă, dacă nu privești cum mor cățelușii și nu i ridici să i razimii de casele oamenilor? La ce te măi numești creștin, dacă nu iubești pe fratele tău ca pe tine însuși?

Un doctor, care și-ar pricepe chemarea

și măi bine, l-ar fi luat acasă pe muribun-
dul. Dacă n'ar măi fi și sarmarineni milostivi,
căți cățeluși n'ar trebui să moară nepriviți,
nejeliti și neridicați pe ziduri!!) Dar în
sfârșit... mortuus est!

„De odată, urmează doctorul, aud îndărătul meu
o voce sfîșietoare.. Bubică, Bubică! ce-ai pățit?
O copilă ca de vre-o 12 ani, săracăcios im-
brăcată, se aruncă pe cadavrul cănelui și încep
să-i sărute... Mi se rupea inima de jale, văzând
aceste lacrimi vărsate pe cadavrul iubitului prieten
(Prieten al: meu, tău, său, nostru, vostru,
lor?) — Nu înviează cutu; e 'n zadar. co-
pilă! am zis eu.“

Și acum pentru a completa mărinimia
milostivului Samarinean, suntem datori a
adăoga amănuntel) pe care autorul oreș-
tinești fapte, din modestie le tace.

Trei zile în urmă patru băieți miloși, de
stradă, purtau pe umeri un sicriu săracă-
cios, dar împodobit cu flori, în care repau-
satul Bubică sta—o! durere! — întins fără
suflare. În urmă, se bocea și 'și rupea pē-
rul o copilă ca de vreo 12 ani; iar înainte
tot un copilaș milos și desculț, ca de vreo
19 ani, purta o coroană cu inscripția. „Re-
grete eterne-Doctorul milostiv“. Convoiu l s'a
oprit pe un maidan din fața Imprimeriei
Statului, unde era săpată groapa, ce avea
să primească și să păstreze rămășițele pă-
mântești ale repausatului. S'a u rostit dis-
cursuri, în care s'a arătat, că în activi-
tatea sa de patru ani, Bubică n'a lătrat
niciodată la lună, n'a umblat în vasele
dela bucătărie, n'a dormit pe perinele stă-
pânului etc., etc; apoi, că el n'a murit de
jigodie sau de turbare, ci de mână infamă
de băcan. La orele 5 și 20 m. mormântul
s'a închis peste rămășițele răposatului, și
cu greu lumea a putut ridica de pe țărina
proaspătă, trupurile a doi inși leșinați: o
copilă și un om în vîrstă. Inscripția de
pe o cruce modestă, dar provisorie, arată
că acolo zace

„Repausatul Bubică,
Sfîrșit în durere-adancă,
Nu 'nneacă cu vre-o opinie,
Nici cu blană de pisică.“

De atunci trecătorii văd adesea pe mă-
rinimosul și milostivul doctor samarinean
trecând cu câte un braț de flori pentru a le
depune pe mormântul prietenului, de care

... Nimica nu l face a se depărta:
Așteaptă să l strige, crede c'o să l vadă,
Când s'o deștepta...

Faptele vorbesc prin autoritatea lor. Laudă
d-rului milostiv! Rusine infamului șorț verde
— fie el, „nene de birjar“ ori „băiat de pră-
vălie — care a ucis pe nefericitul cățeluș, care
era în „agonia morții“ și „murea“ dar care
„poate măi trăia încă!“

Ruşine acestui miserabil, în care Bubică
și-a găsit bacanul! Sângele lui Bubică cere
resbunare, iar frații lui... (acum măi poș-
tească nenea Costache să măi lase mititeii
pe grătar afară!) Dar... o întrebare... Da-
că Serviciul sanitar a luat laudabila măsură
ca oameni speciali să jeloască pe cățelușii
cari mor și sa i ridice în patru labe, pentru
a i propti de ziduri, atunci... ce însemnează
abaterea de la datorie acelorlalți oameni
speciali? Pe maifdanele și prin șanturile
Capitalăi zac morți, de câte 8—9 zile, atâția
cățeluși, ba și dulăi mari și pisici, pe cari
nimeni nu i bocește, nici o copilă ca de
12 ani nu i sărută, nimeni nu i ridică măcar
în două labe și nu i proptește de ziduri;
ba unii poate să fie printre ei și doctori
— întorc capul cu dispreț, își pun batistele
la nas și — culmea ingraturidunii — trec
cu căciulile pe cap și scuipă, când pe pri-
etenii lor se bat viespile și i arde soarele.
Ei bine, e drept? E drept ca Bubică—fie i
țărina ușoară! — să aibă monument și epital,
când confracții lui și ai multora zac nepro-
hoditi și nesărutați, pe gunoaie? Nu! Fap-
tele laudabile trebuiesc imitate!

PINON

JURNAL DE BORD, schițe Marine și Mili-
tare, de Jean Bart, cu
ilustrațiuni de pictorul marinist Eug. Voinescu,
— un elegant volum de 300 pagini, Lei 2.50.
— Se poate procura dela tipografia Eminescu—
sau dela librăria Leon Alcalay, București, Ca-
lea Victoriei 37.

Berăria Cooperativă

Piața Teatrului

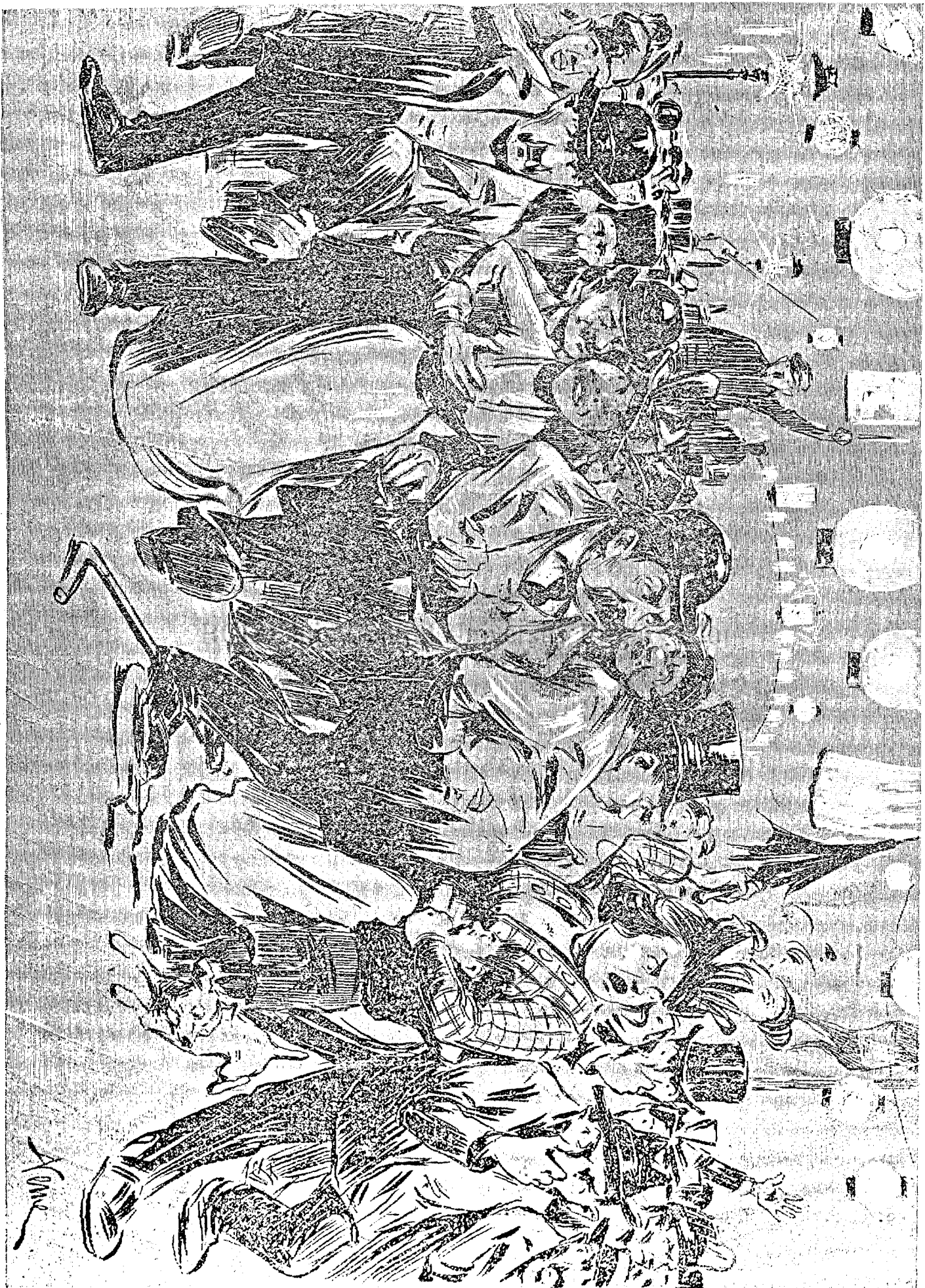

BEERE OPPLER

Calități superioare

Vinuri, Șampanie, diferite Aperitive, Mezeluri, etc.

toată lumea e mulțumită...